

Selusien koa helamu ten Pilipae

?Isei mutis selusien koanik?

Pol, koa vi eiloheh tai onen Iesu Kristo mutis leta koanik^a en sua 61 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi), navong mul en eim tai en out Rom ka meatin tavaeen keil amul alei kokoe eni.^b

?Isei vuli selusien koanik mulamu?

Pol mutis selusien koanek va min Kristin keil koa amul en out Pilipae. Navong Pol mul mual keke vahitehit more longlongien usil Iesu Kristo en ualien koa elu onen,^c kei les meatin tai ten provins ten out Masedonia en matil vovoien tai.^d Meatin enek mul vise keke vamai ven keil. Sakini, Pol va en out Masedonia, ka va rohtoh en taon ten out Pilipae ka meatin houlu akur demkatien en out enek.^e

?Pol mutis selusien koanikvensa?

Pol en vati vamasmas Kristin keil en out Pilipae ven sanien one – Navong Kristin keil en out Pilipae alonge keke Pol mul en hen kavmen ten out Rom, keil asan sanien tai vakatauni.^f

Pol en vati vahisein Kristin keil en out Pilipae en sakien tetahos koa rie lati keke meatin tai vi Kristin – Pol sel kat koakeil en sios ten out Pilipae vit Kristin tai, rendemien onen hehi netan hesuval koa Iesu Kristo mumoni,^g hel heloh hekeih keke hetokol keite ten lohlohien ten demkatien onen,^h hermundemkotei ven etai tounah,ⁱ ka kilea hehisu en sakvisien keil hetal min keihoen koa Iesu Kristo mul sani mini.^j

Pol en vati vasel kat Kristin keil en out Pilipae avakur sien val en moulien one – Navong Pol mutis va min Kristin keil enek en out Pilipae, keil amul avisu en avong keil takeih ven demkatien one.^k Sakini kei sel kat keil avoumon tounah vasi vatal min sien.^l

^a 1:0 Plp 1:1 ^b 1:0 Plp 1:7,12-14; Umen 28:30-31 ^c 1:0 Umen 15:3-18:22 ^d 1:0 Umen 16:9-10

^e 1:0 Umen 16:11-40 ^f 1:0 Plp 4:10-14 ^g 1:0 Plp 2:1-11 ^h 1:0 Plp 3:13-14 ⁱ 1:0 Plp 4:6

^j 1:0 Plp 4:13 ^k 1:0 Plp 1:27-30 ^l 1:0 Plp 1:4,25; 2:29; 4:4

Pol en vati vasel kat Kristin keil en out Pilipae avalah ruai vatahos –
Sakvisien keil^m ka hihiseien tateisav keilⁿ amul asakin Kristin keil en out Pilipae
amul amusel ral min keil eris. Sakini, Pol sel kat keil keke avalah ruai vatahos.^o

Mari rendemien tai ten selusien koanik mul en Pilipae 1:21

Munak nimoul, nihat i lat Iesu Kristo hetal min moulien onak. Ka munak nimat, koanek hetahos imok, veni niha nito hetal mini.

Mari rendemien tamun ten selusien koanik mul en Pilipae 2:5

Rendemien koa mul en kami hesuval etin rendemien koa mul en Iesu Kristo.

?Asa mul en selusien koanik?

1. Koakeil amusil Kristo avisu en avong keil takeih ral min sien. (1:1-30)
 2. Koakeil amusil Kristo amul amumon sakien keil onen ral min sien.
(2:1-30)
 3. Koakeil amusil Kristo amulomol keih en demkatien one ral min sien.
(3:1-4:1)
 4. Koakeil amusil Kristo akataun mesay keil ral min sien. (4:2-23)

Hitkileaan onen Pol usil leta koanik

¹ Inau Pol ral min Timoti, koa melvi meatin toumien keilu onen Iesu Kristo, melmutis leta koanik.

Melmutisi vat min kami, meatin keil onen Ahi en out Pilipae koa mikapil ral min Iesu Kristo, ka min elda ka dikon keil emun onami

² Melvisi keke more envatien ka tomat onen Ahi Tamer ka Asuv Iesu Kristo hel ven kami.^p

Pol masmas Ahi ven demkatien onen Kristin keil ten out Pilipae

³ Namasmas Ahi onak lises navong namul namundem usil kami.⁴ ⁴Ka en avong vasi koa navis min Ahi en usite onami, navis ral min sien.

⁵Namasmas Ahi veni, navong mikur rohtoh en more longlongien rokola kosa, kami mimum vituai ral minau keke rehesakin meatin sav keil akilea en more longlongien usil Iesu Kristo. ⁶Ka nakur anatin keke Ahi koa mum rohtoh en more umen koanik en moulien onami, hel houmon heha vio ... houm vasi eni en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni.^r

⁷Mal keke naloneg tahos ven kami veni mirie lat envatien onami minau navong romum vituai en umen koa Ahi sani minau musil more envatien onen. Veni kami mikataun nau navong namul en eim takeih ekek. Ka

^m 1:0 Plp 1:29-30 ⁿ 1:0 Plp 3:2-3 ^o 1:0 Plp 2:2; 4:2-3 ^p 1:2 Rom 1:7; Kal 1:3; Flm 1:3
^q 1:3 Rom 1:8; 1Kor 1:4 ^r 1:6 Plp 2:13; 1Kor 1:8; Plp 1:10; 2:16

mikataun nau mun navong namul navit kilea en meten meatin keil keke more longlongien usil Iesu Kristo vi anatin.^s Ahi lei kilea vi anatin keke ek vati mok nilei ris kami, veni envatien onak mul en kami mariso suval koa envatien onen Iesu Kristo emun mul en kami.^t

⁹Navis Ahi hesakin kami miheilea revi mok hemukave emi hehathat kami hehi houlu tamun en sakien koa mal. Ka navisi mun keke miheilea Ahi imok, ka miheilea asa koa mal mivoumoni en avong vasi.

¹⁰Hemukonek, kami miheilea revi sakien keil koa tahos keke mivoumoni. Hesakini, en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni keke helei rahit usite onen meatin vasi keil, kami mikilea mihelomal mihetolas en meten ka tounah hetovuol heha kat usite onami.^u ¹¹Veni Iesu Kristo helesi keke moulien onami son heite ten maluen koa ka veni. Ka meatin sav keil koa ilesi isan masmasien min Ahi veni, ka ihati lat isen.^v

**More longlongien usil Iesu Kristo mul ka vasi out,
avaseini keke Pol mules en eim takeih**

¹²Tuak ka ahinkuli keil, ek vati mivailea keke mahien keil koa kistal enau, Ahi mul vilesi mai kataun more longlongien enek keke vaha mok vaka vasi out.^w ¹³Veni meatin taleikokoeien vasi keil ten mari taon enek ten out Rom ka meatin sav vasi keil emun akilea keke namul en eim takeih veni namusil kat Iesu Kristo.^x ¹⁴Sakini, houlu en tuak ka ahinkuli keil ekonek, navong keil alesi keke namul en eim takeih ven demkatien onak, demkatien one en Asuv Iesu mul mai keih tamun. Sakini, metauen touvoul en keil ka amarir avahitehit selusien onen Ahi.

¹⁵Anatin keke tei en meatin keil avitehiteni usil Iesu veni keil avi elu enau ka e vati avali nau. Ka tei en meatin keil avitehiteni veni e vati avakataun meatin sav keil eni. ¹⁶Koakeil enek avitehiteni Iesu Kristo veni envatien one mul enau. Keil akilea keke aling nau en eim takeih enek veni namul nalei kokoe en more longlongien enek. ¹⁷Ka meatin sav keil arvitehitentei Kristo vatal min rendemien koa mal. Keil amumoni en rendemien ten hetetamenien enges veni e vati avasakin mahien onak vamai vamariso mok en eim takeih ekek. ¹⁸Ka avaseini mukonek, nasi nau. Veni meatin keil amul avitehiteni Iesu Kristo en sise houlu, tei ral min rendemien keil koa mal, ka teisav ral min rendemien keil koa romaltei. Ka nil nisi nau veni.

¹⁹Nasi nau veni nakilea keke Ahi hesan heite ten hisien onami en usite onak ka Ninin onen Iesu Kristo hesakin tounah enek hehi sise koa nimaluv eni.^y ²⁰Inau ek vati mok ka namundesini vi anatin keke

^s 1:8 Rom 1:9; 2Kor 1:23; 1Tes 2:5 ^t 1:10 Rom 2:18; 12:2; Hib 5:14; 1Kor 1:8; Plp 1:6; 2:16

^u 1:11 Sion 15:8 ^v 1:12 2Tim 2:9 ^w 1:13 Efes 3:1; 4:1; Flm 1:1,9 ^x 1:19 Siob 13:16;
2Kor 1:11

nirmumon etai tounah koa hesakin nau nimemou eni. Ek vati keke nimirir en selusien onak keke nihati lat Iesu Kristo lisenges en avek, avaseini munak nimoul vuo nimat veni.^y

²¹ Veni munak nimoul, nihati lat Iesu Kristo hetal min moulien onak. Ka munak nimat, koanek hetahos imok, veni niha nito hetal mini.^z ²² Ka munak nil nimoul hetal min avek koanik, nakilea moum ka moulien onak heson heite ven Ahi. Sakini, narkilea revitei koa kave ek vati mok.^a ²³ Tounah keilu ekek luleh nau en sise elu. Koa tahos imok, ek vati mok malokovein avek koanik keke mato vatal min Iesu Kristo. ²⁴ Ka ven kami, tahos imok nitos nimoul en avek ekek keke nakilea mal makataun kami. ²⁵ Ka nakilea keke nimoul nitos veni nakur anatin keke nil nikataun kami keke demkatien onami hemai hematu tamun ka mihehilelau en sien. ²⁶ Hesakini, navong nihat niles kami eris, mihehasi kami hehi houlu mok ven asa koa Iesu Kristo mumoni en usite onak.

²⁷ Ka avaseini asa koa hekistal enau, kami, moulien onami hevinvin en koakeil amusil more longlongien onen Iesu Kristo. Hesakini, avaseini nihat niles kami vuo nisakras, nitaengoni keke kami mimul mimulomai vituai keih en rendemien tas, ka mimul mivae vituai ven demkatien koa mikuri ka en more longlongien.^b ²⁸ Nakilea keke mihermetauntei koakeil avi vativieh ral min kami. Veni navong mimulomai keih en mete, rie lati min keil keke asa koa mivit usili vi anatin. Ka rie lati mun keke Ahi hou lin keil, ka houtut kami. Ka Ahi varei mul sakin tounah keil enek akikistal. ²⁹ Veni kei mumoni tahos min kami navong maen kami miling demkatien onami en Iesu Kristo, ka maen kami mikur mahien emun ven isen. ³⁰ Ka vi anatin keke mimul mikur vati mahien ven demkatien onami suval koa miles nau nakuri navong naro semau ral min kami, ka koa milonge namul yeah nakuri ekonek.^c

Reheleisungein sakien onen Iesu Kristo koa rendemien onen mul netan

2 ¹Veni mikapil ral min Iesu Kristo, nakilea kei mul mumon kami mikeih imok en demkatien onami. Veni envatiuen onen mul en kami, kei mul vati lat rendemien onami. Veni Ninin Votut mul en kami, mivi tinahos ka emi mahis kami eris. ²Sakini, navis kami keke mihoumon sakien keil ekek vasakinau nihilelau en sien: rendemien onami hetas, envatiuen koa mul en kami hetas, tinomi hetas, ka mihoum vituai suval meatin tas. ³Tovuol en kami nahasitei kei vuo naling kei nahina nesa nalin teisav. Tahos imok heling rendemien onen heha netan keke heles meatin sav hetahos helin kei.^d ⁴Tetai en kami nandemtei kei enges, ka kei hendem usil teisav keil.^e

^y 1:20 1Pit 4:16 ^z 1:21 Kal 2:20 ^a 1:22 Rom 1:13; 2Kor 5:8 ^b 1:27 Efes 4:1; Kol 1:10; 1Tes 2:12; Plp 4:3 ^c 1:30 Umen 16:22; Plp 1:13 ^d 2:3 Kal 5:26; Rom 12:10
^e 2:4 1Kor 10:24,33

⁵Rendemien onami heha netan hesuval etin rendemien onen Iesu Kristo mul netan.

⁶Veni avaseini keke Kristo vi Ahi en usite vasi keil,^f
kei romumontei rendemien onen vahit hetetamenien onealu vavinvin.

⁷Ka kei sokovein hetetamenien onen,^g
ka mita netan mai suval slev tai.

Kei, avasi en out netan,
ka mai vi meatin enges koa aven mul.

⁸Kristo mumon rendemien onen va netan
ka long kat Ahi va vio ... mat.

Anatin, kei maen kei mat en aiveave suval meatin tisa tai.^h

⁹Sakini, Ahi vati lat isen Kristo vina nesa,ⁱ
ka san eis ten hetetamenien mini
koalolin eis sav vasi keil.^j

¹⁰Sakini, en isen Iesu, tounah vasi iha netan mini:^k
koakeil ten out nesa,
koakeil ten out netan,
ka koakeil emun amul en out ten matien.

¹¹Anatin, keil vasi ihitehiteni ihit,
“Iesu Kristo vi Asuv onomai.”

Hemukonek, isen Ahi Tamen hehina nesa mok.

Selkatien keke moulien orer hetolas en meten meatin keil

¹²Tuak ka ahinkuli keil, veni mikur rendemien koa netan suval Iesu, mihelong kat inau suval koa lises mimul mimumoni, en avong koa naro ral min kami, ka en avong kosa imok koa narrotei mun vatal min kami. Hetal min metauen, mihoum hekeih keke mihelei kat revi kami keke sakien keil onami hesuval koakeil Ahi mutut keil ran tisaen.^l ¹³Veni vi Ahi varei koa mul mum en kami. Kei mul sakin kami emi vati mivousil asa koa en vat kami mivoumoni, ka mul san keihoen emun keke mikilea mivoumoni.^m

¹⁴En tounah vasi koa mimumoni, minasel kututtei ka minavul kattei kami eris.ⁿ ¹⁵Hesakini, sakien onami hetie lati keke mivi natin Ahi keil koa amutolas, ka tounah tovuol vaha kat usite onami en meten meatin tisa keil ten kosa koa sakien one kalkali. Hemukonek, moulien

^f 2:6 Sion 1:1,2; 17:5 ^g 2:7 2Kor 8:9; Sion 1:14; Hib 2:14,17 ^h 2:8 Sion 10:17; Hib 5:8; 12:2 ⁱ 2:9 Umen 2:33; Hib 1:3 ^j 2:9 Efes 1:21; Hib 1:4 ^k 2:10 Aes 45:23; Rom 14:11

^l 2:12 Sam 2:11; 1Pit 1:17 ^m 2:13 Sion 15:5; 1Kor 12:6; 15:10; 2Kor 3:5; 1Tes 2:13

ⁿ 2:14 1Kor 10:10; 1Pit 4:9

onami hetitin luhu en keil hesuval hitu keil amul avihil en mankoli.^o
¹⁶Mihehitehit more longlongien min keil koa kilea vasan moulien min keil. Veni, munak hemukonek, nakilea mahasi nau en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni. Veni moulien onami hetie lati keke narokol keite ten lohlohiens onak ka umen onak son heite, rovitei heisav.

¹⁷Avaseini munak u vini nau, nisi nau ka nimasmas Ahi ven kami vasi. Veni matien onak hesuval sanien votut tai koa nasani min Ahi ven demkatien onami.^p ¹⁸En vati sakien enek, navong kami mimul mikur sakvisien keil onami, kami mun mihemasmas Ahi ka mihesi kami hetal minau.^q

Selkatien keke me-Pilipae keil ikur revi Timoti ka Epafrodaetas

¹⁹Munak housil envatien onen Asuv Iesu, namundemi keke nisila Timoti hehat ven kami hervitei tuetin. Hesakini, navong hemai ris venau, longlongien usil kami koa hekuri hesan sien minau. ²⁰Meatin onak tovuol emun vasuval Timoti koa envatien onen mul en kami ka en vati vakataun kami vasuval inau. ²¹Meatin sav vasi keil amul amumon tounah keil koa keil enges e vati avoumoni, ka armumontei asa koa Iesu Kristo en vati.^r ²²Ka Timoti rie lati tuai min kami keke kei mum min Iesu. Veni komal melmum vituai ven more longlongien onen Ahi suval ehon tai mul mum ral min tata onen. ²³Sakini, en avong etin koa nilong kilea asa koa umoni minau en kot, nisila Timoti hehat ven kami. ²⁴Ka namundesini keke, hervitei tuetin, Asuv hemaenau mun nihat ven kami.

²⁵Ka namundemi tahos keke nisila tuak Epafrodaetas hehat eris ven kami. Kami misani minau keke vahi **eiloheh** onami minau kahekataunau en usite onami. Ka komal melmum vituai ka melvae vituai en umen onen Ahi.^s ²⁶Kami milonge keke kei mesai houlu ka mimundemko veni. Ka navong Epafrodaetas long usil demkoen onami, kei longe tisa ka vit vasao eris en kami. ²⁷Ka anatin eli keke kei mesai marite ka vesesal vamat. Ka Ahi en mahisi, ka en mahis inau mun. Veni munak kei hemat, inau nilonge hetisa hehi houlu mun. ²⁸Sakini, ek vati li mok masila kei vahat ven kami keke mivasi kami eris navong mihelesi. Ka hemukonek, demvoen onak hetovuol emun. ²⁹Hesakini, mihekur revi kei en isen Asuv Iesu hetal min sien. Ka mal keke mihehouhou mok min vati meatin keil koa amukonek.^t ³⁰Veni kei san moulien onen ka vesesal vamat ven umen onen Kristo. Kei mundem maen moulien onen, ka mai kataunau en usite onami keke voumon umen koa kami misakras mivoumoni.

^o 2:15 Dut 32:5; Mat 10:16; Umen 2:40; Dan 12:3; Mat 5:14; Efes 5:8; 1Tes 2:19; 1Kor 1:8; Plp 1:6,10; Aes 49:4; 65:23; Kal 2:2 ^p 2:17 Rom 15:16; 2Tim 4:6 ^q 2:18 Plp 3:1; 4:4
^r 2:21 2Tim 4:10 ^s 2:25 Plp 4:18 ^t 2:29 1Kor 16:16,18; 1Tim 5:17

Maluen koa vi anatin en meten Ahi ka en sise ten demkatien

3 ¹Sakini, tuak ka ahinkuli keil, avaseini asa koa hemai, mihesi kami en apiluen onami hetal min Asuv. Romeastei enau keke masel kat ris kami en tounah keil ekek, veni nakilea mul ring koe moulien onami.^u

²Mihelei kat revi kami en tiser taluvosien keil koa amul aviteni keke meatin heha en vekahoi keke hemai hehi meatin kati onen Ahi. Koakeil enek amumon tounah koa tisa suval avi huli rendan keil.^v ³Ka ir rormundesintei sakien keil koa amumoni hae en aven meatin vasakin ir rovahi meatin keil kati onen Ahi. Vuo, ir rova en **vekahoi** koa vi anatin, veni rova netan min Ahi ka en Ninin Votut onen ka rosi ir ven apiluen orer ral min Iesu Kristo.^w

⁴Vahit ek vahati, inau mun nakilea maling desien onak en tounah keil vatiniek koa meatin keil amul amumoni hae en ave. Anatin, munak meatin etai mundemi keke kei kilea valing desien onen en tounah koa amumoni hae en aven vasakini vamal en meten Ahi, inau namumoni tahos imok mulin kei.^x ⁵Veni inau nuva en vekahoi navong avong onak outel (8) semau.^y Inau navi koan Isrel navong avasi inau, ka naka en vatiamal onen **Bensamin**. Anatin, inau navi Hibru kati. Ka en usite ten **mengkatien|Mengkatien keil onen Mosis** keil onen Siu keil, inau navi **Farasi** tai koa namusil katiati keih.^z ⁶Ka veni ek vati mok masakin meatin sav keil avousil mengkatien keil ekek, nasan mahien houlu en koakeil ten Sios onen Iesu Kristo veni namundemi asak visi avasakin mengkatien keil onen Ahi avavupuol.^a Ka en usite koa meatin tai kilea vamal en meten Ahi munak housil kat mengkatien keil onen enges, tounah tovuol avahotini vatisa enau.^b

⁷Ka avaseini keke tounah vasi keil koa namumoni mulamu usil mengkatien keil onen Ahi marite, navong numai nakapil vituai ral min Iesu Kristo, nalei kilea keke tounah keil enek avi heisav enges.^c ⁸Ka roviteis tounah keil enek enges. Inau namundemi keke tounah sav vasi keil en moulien onak avi heisav enges. Veni navong numai mailea en Iesu Kristo, nalei kilea keke kei vi hetetamen imok mulin tounah sav vasi keil. Sakini, keke mousil kati, narivin tounah sav vasi keil eva suval tahu keke nusil kat Iesu Kristo hekeih imok.^d ⁹Anatin, ek vati mok mapil revi vatal mini. Sakini, maluen koa nakuri en meten Ahi rokatei mun en longkatien onak enges en mengkatien keil. Vuo, kosa, nakur maluen en meten Ahi veni demkatien onak mul en Iesu Kristo. Anatin, Ahi mul san maluen min koakeil

^u 3:1 Plp 2:18; 4:4 ^v 3:2 Sam 22:16,20; Rev 22:15 ^w 3:3 Rom 2:29 ^x 3:4 2Kor 11:18 ^y 3:5 Sen 17:1-27 mul vitiene keke Ahi meng kat Ebraham keke ehon vasi keil koa avasi en vatiamal onen iha en vekahoi navong avong one outel (8) semau keke vati lat hatkatien takeih onen ral mini. ^z 3:5 Luk 1:59; 2:21; 2Kor 11:22; Umen 23:6; 26:5
^a 3:6 Umen 9:1-2 ^b 3:6 Umen 8:3; 22:4; 26:9-11 ^c 3:7 Mat 13:44,46; Luk 14:33

enges aling demkatien one en Iesu Kristo.^d ¹⁰Inau ek vati mok mailea Iesu Kristo ka mailea revi keihoen onen Ahi en moulien onak koa kei mum ral mini navong sakin Iesu Kristo moul eris ran matien. Ek vati mok makur tei mahien vasuval koa kei kuri, avasieni munak nimat hesuvali.^e ¹¹Veni, hemukonek, nakilea makur asa koa naling desien onak mul ien, keke, inau mun, nimoul eris ran matien.^f

Selkatien keke rovaloh vakeih rovakur uite ten demkatien orer

¹² Ka narvitentei keke inau namal tuai vuo nakur uite ten demkatien onak tuai. !Vuo! Namul nasak visi maloh vakeih keke makur uite enek vahi onak, veni Iesu Kristo mum keih keke vakur inau mahi onen.^g ¹³Tuak ka ahinkuli keil, nakilea keke narrokoltei veah uite ten demkatien onak. Ka namul namumon tounah tas, ek mul vobongen asa koa mul en eisiluk, ka namuloh keih vis keih keke makur asa koa mul mulamu enau. ¹⁴Anatin, namul namuloh keih keke matokol keite ten lohlohien ten demkatien onak keke makur uite teni. Uite enek vi sakien koa nakilea mahina mato en out nesa veni Ahi vise nau mapil vatal min Iesu Kristo.^h

¹⁵ Ir vasi koa romatu tuai en demkatien orer, rehekur vati rendemien koanik. Ka munak tei en kami akur rendemien sav usil tounah keil enek, Ahi houmon keil ilea revi anatinien teni.ⁱ ¹⁶Ka koa hetetamen imok, rehousil kat anatinien koa Ahi vothot eni tuai min ir.^j

¹⁷Tuak ka ahinkuli keil, kami vasi miheapil vituai keke miheleisungein sakien ka rendemien keil onak. Ka mihousil kat koakeil amul aleisungein sakien keil koa milesi en moulien onomai.^k ¹⁸Veni, suval koa naviteni min kami avong houlu tuai, ka navit risi ral min simetok, sakien keil onen meatin houlu arie lati keke avi vativieh ral min Iesu Kristo koa mat en aiveave.^l ¹⁹Sakini, Ahi hou lin keil, veni amusil kat envatiен ten ave enges suval vi ahi one, ka tounah koa mal keke avamemou eni, keil amul avut keil veni suk. Anatin, keil amundem usil tounah keil ten out netan enges.^m ²⁰Ka ir, rovi horetan ten out nesa. Ka romul rorosin **meatin ten mututien** orer koa heka en out nesa, kei vi Asuv Iesu Kristo.ⁿ ²¹En avong enek, kei hehiles aver ten out netan koa memeraus, ka houmon keil imai isuvalaven ten hetetamenien. Kei houmoni hetal min vati keihoen koa kei mul sakin tounah vasi amul umai aval en hen.^o

Selkatien keil keke rovato vituai vatahos ka rovaling rendemien orer en tounah keil onen Ahi

4 ¹Sakini, tuak ka ahinkuli keil, mihehatimal hekeih en demkatien onami en Asuv Iesu. Envatiен onak mul en kami houlu, ka ek vati

^d 3:9 Rom 3:21-22 ^e 3:10 Rom 6:3-5; 8:17; Kal 6:17 ^f 3:11 Umen 4:2; Rev 20:5-6

^g 3:12 1Tim 6:12,19; Umen 9:5-6 ^h 3:14 1Kor 9:24 ⁱ 3:15 Mat 5:48; 1Kor 2:6

^j 3:16 Kal 6:16 ^k 3:17 1Kor 4:16; 11:1; 1Tes 1:7; 1Pit 5:3 ^l 3:18 1Kor 1:23; Kal 6:12

^m 3:19 Rom 16:18; 8:5-6 ⁿ 3:20 Efes 2:6,19; Hib 12:22 ^o 3:21 Rom 8:29; 1Kor 15:43-53; 15:28

mok malei ris kami. Veni kami misakin nau nasi nau ka demkatien onami suval ui lohlohi ten moulien onak.^p

²Iuodia ka Sintike, napeah kamil eli keke milhesak visi milvamai en rendemien vatas veni kamil vasi milmusil kat Asuv. ³Ka navisuk, Susungus,^q koa lomum vituai ka kovi anatin enau, keke kovaha kovakataun luahin ekek. Veni keilu lulehkao vituai ral min inau keke metvitehit more longlongien. Anatin, metmum ral min Klemen ka tuak sav keil keisom koa ise mul en Tus ten Moulien onen Ahi koa amutis isen meatin keil koa ikur moulien koa sakras vavus en out nesa.^r

⁴Lises, sien hel ven kami veni kami mikapil ral min Asuv. Anatin, navit risi keke mihesi kami.^s ⁵Mihetie lat sakien ten merauen min meatin vasi veni, hervitei tuetin, Asuv hemai.^t ⁶Minandemkotei en etai tounah, ka mihehis min Ahi ven tounah keil vasi. Ka navong mivisi ven kataunien, mihoumoni hetal min masmasien.^u ⁷Hemukonek, tomat onen Ahi koa mulin asa koa meatin keil ten out netan akilea availea eni hel ven kami. Anatin, veni mikapil ral min Iesu Kristo, tomat enek heting koe moulien ka rendemien onami.^v

⁸Tuak ka ahinkuli keil, tounah tamun koa ek vati mahiteni min kami keke miheling rendemien onami en tounah koa tahos: asa koa vi anatin, asa koa mal, asa koa vinvin keke mivahouhou mini, asa koa muto en meten Ahi, asa koa moreite, asa koa vi hetetamen imok, ka asa koa mal keke rovahasi ir eni. Anatin, en tounah keil vatinek, kami mihendem usili.^w ⁹Miheles mihoumon tounah keil koa navisein kami eni ka nasani min kami. Anatin, tounah koa milong nau naselus usili vuo miles nau namumoni, kami suk mihoumoni. Ka Ahi, koa vi vatte ten tomat, heto hetal min kami.^x

Pol masmas me-Pilipae keil ven sanien one

¹⁰Inau navilelau en sien ka namasmas Asuv veni nales kataunien koa misani minau. Anatin keke mulamu mikataunau, ka tuetin neli mirsantei mun tounah. Nakilea keke emi rovobongentei nau, ka ahho tovuol keke mivatie envatien onami minau. ¹¹Ka narvitentei koanik veni natamurei en tounah. Veni numai nakilea suk sakien ten sien, avaseini asa koa mul en hek.^y ¹²Veni nakilea mamoul vatal min asa koa havivis, vuo vatal min asa koa vahi houlu. Ka numai nakilea revi en sakien ten sien, avaseini munak anien ak houlu, vuo amai kat nau; avaseini munak tounah onak

^p 4:1 1Tes 2:19-20 ^q 4:3 Susungus, aneite ten isen vi 'kei koa vi anatin koa lomum vituai.'

^r 4:3 Eks 32:32,33; Sam 69:28; Dan 12:1; Rev 3:5; 13:18; 17:8; 20:12,15; 21:27 ^s 4:4 Plp 3:1

^t 4:5 Hib 10:37; Tiem 5:8,9 ^u 4:6 Mat 6:25; 1Pit 5:7; Kol 4:2 ^v 4:7 Aes 26:3; Sion 14:27;

Kol 3:15 ^w 4:8 Rom 12:17 ^x 4:9 Rom 15:33; 16:20; 1Kor 14:33; 1Tes 5:23

^y 4:11 1Tim 6:6

houlu, vuo havivis.¹³ Nakilea mahisu en tounah vasi keil hetal min keihoen koa Iesu Kristo mul sani minau.^z ¹⁴Ka mukos, tahos imok keke kami mikataunau en mahien keil koa namul nakuri.

¹⁵Kami me-Pilipae keil mikilea revi keke, navong nuva navitehiten rotoh en more longlongien usil Kristo min meatin keil, kami enges misan kataunien minau navong nalokovein provins ten out Masedonia keke mal maha mahitehiten more longlongien onen Ahi en out sav keil. Anatin, sios sav keil arsantei tounah keke makuri vakataunau, vi kami enges.^a ¹⁶Ka navong namul en taon ten out Tesalonaeka, rovitei avong tas koa kami misan tounah mai vakataunau. ¹⁷Narvitentei tounah keil enek veni ek vat kami mivasan kataunien eris minau. Vuo, ek vati mok keke Ahi heles tounah koa mimumoni en usite onak, ka hesan uite teni min kami en avong etai.^b

¹⁸Ek vati keke mahit kilea min kami keke nakur vasi kataunien koa misani minau ka en hen Epafrodaetas. Ka nalesi vi houlu mok ka mulin asa koa ek vati. Sanien onami suval sanien votut koa mal revi en meten Ahi, ka kei mus vite teni tahos imok ka si kei veni.^c ¹⁹Ka nakilea keke Ahi onak vilelau en tounah vasi. Ka kei hesan vasi tounah koa kami mitamurei eni veni mikapil ral min Iesu Kristo. ²⁰Rehehati lat isen Ahi Tamer veni hetetamenien onen hel lises ka lisenges. Anatin.

Selusien ekor

²¹Naviten ‘more’ min meatin keil onen Ahi keisom koa akapil ral min Iesu Kristo. Ka tuak ka ahinkuli keil en demkatien koa aro ral minau amul aviten ‘more’ one min kami. ²²Anatin, meatin vasi keil onen Ahi ekok aviten ‘more’ min kami, ka koakeil imok aro en teim onen asuv houlu ten out **Rom|Sisa**.^d

²³Navisi keke more envatien onen Asuv Iesu Kristo hel ven kami vasi.

^z 4:13 2Kor 12:10; 2Tim 4:17 ^a 4:15 2Kor 11:9 ^b 4:17 1Kor 9:11 ^c 4:18 Sen 8:21;
Eks 29:18; Esek 20:41 ^d 4:22 Plp 1:13